

KINNITATUD
Tallinna Lasteaed
Päsusilm direktori
02.10.2014 käskkirjaga
nr 1-1/28

TALLINNA LASTEAED PÄÄSUSILM

VIGASTUSTE ENNETAMINE JA TURVALISUSE EDENDAMINE

RISKIANALÜÜSI JUHEND

Tallinn 2014

Võttes aluseks sotsiaalministri määruse nr 61 „Tervisekaitsenõuded koolieelses lasteasutuses tervise edendamisele ja päevakavale” § 5 lõike 2 alusel lasteasutuse direktor korraldab lasteasutuses laste haigestumise ja vigastuste ennetamiseks ja keskkonna ohutuse hindamiseks riskianalüüsi.

1. Tallinna Lasteaia Pääsusilm arengukavas ja tegevuskavas määratakse kindlaks tervise edendamise eesmärgid ja tegevused lähtudes lasteasutuse keskkonna riskianalüüsi ja sisehindamise tulemustest ning õppekavast.
2. Lasteasutuse keskkonna riskianalüüs on sisehindamise osa.
3. Riskianalüüsi tegemisel võetakse aluseks Terviseameti veebilehel avaldatud lasteasutuse keskkonna hindamiskriteeriumid arvestades lasteasutuse eripära (Lisa1 Tallinna Lasteaia Pääsusilm keskkonna ohutuse ja turvalisuse hindamiskriteeriumid).
4. Lasteasutuse juhtkonna ja arendustegevuse töörühma poolt koostatud riskianalüüsi juhend kooskõlastatakse lasteasutuse hoolekoguga.
5. Riskianalüüs viiakse lasteasutuses läbi üks kord aastas kaasates personali, lapsi ja lapsevanemaid.
6. Riskide hindamisel võetakse arvesse rühmaruumides, muusika- ja võimlemissaalis, majandus- ja personaliruumides, õuealal üldiselt ning mänguväljakul tehtud vaatluse tulemusi.
7. Riskianalüüsi käigus selgitatakse välja riskiallikad ja ohud ning hinnatakse, kas konkreetne objekt, nähtus või süsteem kujutab endast ohtu tervisele või mitte.
8. Analüüsitakse, kes ja kuidas on ohustatud. Peamised ohud, mis võivad analüüsi käigus selguda, on järgmised:
 - ✓ kukkumis-, löögi- ja muljumisohud;
 - ✓ lämbumisohud (riietus, toit, plastikaatkotid, uppumine jne);
 - ✓ põletusohud (kuum toit ja jook, kuum kraanivesi, lahtine tuli, küttekehad, elekter jne);
 - ✓ mürgistus- ja söövitushohud (kemikaalid, ravimid, mürgised taimed jne);
 - ✓ lõike- ja marrastusvigastuste ohud (noad, käärid jt tööriistad, loomad jne).
9. Hinnatakse riskide taset ning abinõude kasutuselevõtu vajadust. Analüüsikse, milline on riski ehk võimalike vigastuste ja muude tervisekahjustuste tõenäosus ja sagedus ohtlikus olukorras ning millised on riski võimalikud tagajärjed (tabel 1).
10. Dokumenteeritakse tulemused ja analüüsitakse. Analüüsi tulemused on ennetusmeetmete kavandamise ja tegevuste planeerimise aluseks.

11. Koostatakse tegevuskava:

- ✓ vaadatakse läbi kõik dokumenteeritud riskiallikad ja ohud;
- ✓ iga konkreetse ohu ja probleemi puhul leitakse abinõu, kuidas seda likvideerida või vähendada;
- ✓ määratakse abinõu rakendamise tähtaeg sõltuvalt riskitasemest;
- ✓ tegevused ja koostöö personali, lapsevanemate ja lasteasutuse pidajaga (Tallinna Haridusamet);
- ✓ määratakse kindlaks ohu likvideerimiseks vajaminev summa, tegevuse eest vastutaja ja tegevuse elluviija.

12. Lasteasutuse direktor teatab riskianalüüsi tulemustest personalile, hoolekogule ja lasteasutuse pidajale.

13. Riskianalüüsi tulemustest lähtuvalt kavandatakse lasteasutuse keskkonna parendamiseks vajalikud tegevused ja koostatakse tegevuskava kolmeks aastaks (Lisa 2)

14. Lasteasutuse direktor esitab riskianalüüsi tulemused ja ülevaate kavandatud ning läbiviidud tegevustest nõudmisel riikliku järelevalve tegijale.

Tabel 1. Riskitaseme määramine riski tõenäosuse ja tagajärgede raskuse alusel (Juhendmaterjali „Vigastuste ennetamine ja turvalisuse edendamine koolieelses lasteasutuses” alusel. Tervise Arengu Instituut, 2010, L.Varava).

Riski tõenäosus	Riski võimalikud tagajärjed		
	Õnnetus, mis ei tekita vigastust (väheohtlik)	Kerge vigastus (ohtlik)	Raske vigastus või surm (eriti ohtlik)
Ebatõenäoline	I tase	II tase	III tase
Võimalik, kuid mitte eriti tõenäoline	II tase	III tase	IV tase
Tõenäoline	III tase	IV tase	V tase

Riskitasemed	Kas ja kui kiiresti on vaja rakendada abinõusid riski vähendamiseks ja kõrvaldamiseks
I tase Vähene risk	Erilisi abinõusid ei vajata.
II tase Vastuvõetav risk	Erilisi abinõusid ei vajata, kuid siiski tuleb otsida paremaid lahendusi, mis ei põhjusta lisakulutusi.
III tase Keskmine risk	Tuleb välja töötada meetmed ja abinõud ning rakendada need ellu kolme kuni viie kuu jooksul pärast hindamist.
IV tase Suur risk	Tegevust ei tohi alustada enne, kui riski on vähendatud.
V tase Talumatu risk	Riski vähendamine on vältimatu; kui riski vähendamiseks vajalikke abinõusid ei saa rakendada vahendite puudumise tõttu, on töö, tegevus ja mäng ohualas keelatud.

Lisa 1 Tallinna Lasteaia Pääsusilm keskkonna ohutuse ja turvalisuse hindamiskriteeriumid
 Juhendmaterjali „Vigastuste ennetamine ja turvalisuse edendamine koolieelses lasteasutuses“ lisa 1
 alusel (Tervise Arengu Instituut, 2010, L.Varava)

Riskihindajad: personal, lapsed, lapsevanemad

Kesk- konna- liik	Nr	Hindamiskriteerium	I etapp		II etapp	III etapp	Selgitused
			Jah	Ei	Oht	Riski- tase	
<i>Maa-ala väljaspool lasteasutust</i>	1	Läheduses puudub veekogu, tiik või kraav					
	2	Lasteasutus ei külgne suure liiklustihedusega tänava või teega					
	3	On olemas parkimisplats autodele, et laste kohaletoomine ja kojuviiimine oleks turvaline					
	4	On paigaldatud liiklusmärk „Lapsed teel“ ja tänaval on markeeritud ülekäigukoht					
	5	On paigaldatud kiirusepiirangu märgid ja/või nn lamav politseinik					
	6	Läheduses puudub mürarikas, ohtlikke aineid ja kemikaale töötlev ettevõtte või mõni muu elu ning tervist ohustav saasteallikas					
	7	Liiklus lasteasutuse ümber on turvaline					
<i>Lasteasutuse maa-ala</i>	8	Maa-ala on piiratud tugeva piirdeaia või piisavalt tiheda hekiga					
	9	Piirdeaed on vähemalt 1 m kõrge ja ei paku võimalusi ronimiseks					
	10	Piirdeaial puuduvad augud ja vahed, kust laps saaks läbi pugeda					
	11	Aia ja maapinna vaheline ruum ei ületa 10 cm					
	12	Laste õuesoleku ajal on aiaväravad suletud					
	13	Väravad on varustatud sulgur- või lukumehhanismiga, mida laps ei saa avada					
	14	Soovimatute isikute (nt joobes, agressiivsed või asotsiaalse					

	eluviisiga isikud) juurdepääs lasteasutuse maa-alale on takistatud					
15	Maa-ala kasutamine lemmikloomade jalutamiskohana on välistatud					
16	Jäätmete käitlemise koht asub ning jäätmete äravedu toimub mänguväljakust ohutus kauguses					
17	Maa-ala teed on aukudeta					
18	Maa-ala on korrastatud ja muru niidetud					
19	Jäised teed on liivatatud					
20	Lume ja jääpurikate räästalt kukkumine on välistatud					
21	Haljastuses on kasutatud ainult ohutuid ja mittemürgiseid taimi					
22	On olemas välisvalgustus					
23	Maa-ala korrashoiuks kasutatavad tööriistad, seadmed ja masinad, nagu muruniiduk, hekikäär, labidas, asuvad lastele kättesaamatus kohas					
24	Mängu- ja spordivahendid vastavad laste eale ja kasvule ning on turvalised					
25	Mänguväljaku atraktsioonide vahekaugus on vähemalt 1,5–2 m					
26	Mänguväljaku vahendite (ronimisvahendid, kiiged, liumäed, ronilad jm) alune pind on kaetud 40 cm paksuse liivakihi või muu lööki summutava materjaliga (puidulaastud, turvamatid, tartaankate jm)					
27	Liumägede redelid on varustatud käsipuudega					
28	Mänguväljaku vahendid (nt karussellid, batuudid jm) on turvaliste piiretega					
29	Redelite pulgad ja astmed on võrdsete vahedega mittelibedad ja kindlalt fikseeritud (ei pöörle)					
30	Mänguväljaku vahendite puitosad					

		on terved ja pindudeta					
31		Kiikede ülesriputamiseks kasutatavad ketid on galvaniseeritud ja lühikeste lülidega					
32		Ketiavade maksimaalava on 8,6 mm igas suunas v.a ühenduskohtades, kus see on üle 12 mm või alla 8,6					
33		Spordi- ja mänguvahendid on ehitatud nii, et vahenditel ei ole võimalikke ohuallikaid, sh pilusid või V-kujulisi avasid, esiletungivaid osi ja võlle ning pöörlevaid osi, millesse riietuse osad võiksid takerduda					
34		Mänguväljakul kasutatakse selliseid vahendeid (tunnelid, mängumajad), kuhu on lapse abistamiseks tagatud täiskasvanute juurdepääs					
35		Liumäed, rippkiiged jt samalaadsed risttala külge kinnitatavad mänguasjad on turvalised (kontrollida pinguteid, kinnitusi)					
36		Mänguvahendite paigutus tagab õuealal vaba ja ohutu liikumise					
37		Mänguväljaku vahendid on ehitatud nii, et nende pea või jalad ees läbimisel ei teki üheski avas pea ega kaela takerdumisohtu					
38		Liiva vahetatakse liivakastis regulaarselt					
39		Liivakastid kaetakse pärast mängimist sobiva kattega					
40		Alla 3 a vanuste laste trepid ja kaldteed on varustatud käsipuudega alates esimesest astmest					
41		Kanalisatsiooniluugid on suletud					
42		Majaga külgnev evakuatsiooniväljapääs on varustatud kaitsepiirdega ning ei					

		võimalda lastel sellele ronida					
	43	Regulaarselt tehakse mänguväljaku vahendite visuaalset tavaülevaatust, töökindlusülevaatust ja korralist põhiülevaatust					
Sisekeskkond	44	Siseviimistluses kasutatavad materjalid on ohutud, nõuetekohased ja vastavad tootja poolt ettenähtud kasutusotstarbele					
	45	Põrand on ohtlike kallakuteta ja mittelibe					
	46	Ruumide põrandakattematerjalid on ohutud					
	47	Vaibad on mittelibisevad					
	48	Alla 3-aastastele lastele on paigutatud trepile juurdepääsu takistav kaitse või tagatud laste järelevalve					
	49	Trepid on varustatud käsipuudega, mis on paigaldatud nii lastele kui ka täiskasvanutele sobivale kõrgusele					
	50	Trepiastmed on mittelibedad					
	51	Libedate trepiastmete servadele on kleebitud libisemisvastased ribad					
	52	Välisuks sulgub turvaliselt või on varustatud sulgurmehhanismiga, mis ei lase uksele järsult sulguda					
	53	Välisuks on varustatud lukustusmehhanismiga, mida laps ei saa ise avada					
	54	Aknad on lastele ohutud					
	55	Tuulutusakendel on turvaketid, fiksaatorid vm mehhanismid, mis lukustavad akna avatud olekus (tuulutusasendis 8–10 cm)					
	56	Ruumides on aknakatete nõõrid lastele kättesaamatus kohas					
	57	Ruumide ukсед on klaasideta või purunemiskindlast klaasist					
58	Klaasüksed, ukseklaasid ning põrandani ulatuvad klaasaknad on lapse kõrguselt varustatud						

		kaitsega või lapse silmade kõrguselt nähtavalt märgistatud					
59		Peeglid on kinnitatud seintele nii ülemisest kui ka alumisest servast					
60		Riiulid ja kapid on kinnitatud või on nende ümberkukkumine välistatud					
61		Kappide kergesti avanevad ukсед ja sahtlid on varustatud lukkudega, et laps neist haarates kuklale ei kukuks					
62		Sisustuse paigutus ruumis tagab vaba ja ohutu liikumise					
63		Mööbliesemete ja radiaatorite nurgad on mitteteravad või muudetud ohutuks					
64		Saalis, võimlas või rühmaruumis asuvate ronimisvahendite all on võimlemismatid					
65		Teravad köögiriistad (noad, kahvlid, käärid jm) on lastele kättesaamatus kohas					
66		Tehnilised vahendid (kohvimasin, keedukann jm elektriseadmed) on lastele kättesaamatus kohas					
67		Puhastusained (v.a kätepesuseep), puhastusvahendid jt kemikaalid asuvad lukustatavas kapis või muus lastele kättesaamatus kohas					
68		Ravimeid ja olmekeemiat hoitakse originaalpakendites					
69		Olemas on esmaabivahendid, nt elektrooniline kraadiklaas, haavapuhastusvahendid, plaastrid, kummikindad, rõhkside, külmakott					
70		Pesemiseks sobiv veetemperatuur on tagatud tehniliste vahendite või järelevalvega					
71		WC- ja vannitoauukse lukku on võimalik avada ka väljastpoolt					
72		Pesuruumi põrand on mittelibisevast materjalist					
73		Lastele on võimaldatud eakohane ja turvaline magamiskoht					

74	Rippuvad toataimed on paigutatud nii, et lastel ei ole võimalik neid aluselt või riulilt endale peale tõmmata					
75	Suured lillepotid jm rasked esemed asuvad põrandal või kindlal alusel					
76	Toataimed on mittemürgised ja ohutud					
77	Tehnilised vahendid ja nende elektrijuhtmed on terved ja kontrollitud					
78	Elektrijuhtmed on paigutatud turvaliselt ja ei takista ruumis liikumist					
79	Pistikupesad (ka pikendusjuhtmel) on kaetud lapsekindlate kaitsetega või asuvad lastele kättesaamatus kõrguses					
80	Ruumidesse on paigaldatud suitsuandur või muu tulekahjusignalisatsioonisüsteem					
81	Tulekahjusignalisatsioon on kontrollitud ja hooldatud					
82	Olemas on tulekustutid					
83	Tulekustutid asuvad kergesti kättesaadavas kohas					
84	Tulekustutid on kontrollitud ja hooldatud					
85	Personal oskab tulekustuteid ja tulekustutustekki kasutada					
86	Tikud ja muud tulesüütamisvahendid on lastele kättesaamatus kohas					
87	Tulekahju korral tegutsemise plaan on koostatud. Plaan koosneb neljast juhiseist ja skeemist					
88	Evakuatsiooniõppus korraldatakse vähemalt üks kord aastas					
89	Evakuatsiooniplaanis ettenähtud väljumisteed ja trepikojad on vaba ligipääsuga					

	90	Välisust on võimalik seestpoolt avada pöördnupust					
	91	Telefoniside on tagatud					
	92	Telefoni lähedal on tähtsad telefoninumbrid (hädaabi, lapsevanemad jm)					
	93	Personal on teadlik, kuidas käituda lapse kadumise korral					
	94	Personal on läbinud esmaabikursused					
	95	Personal oskab anda lastele esmaabi					
	96	Võõraste omavoliline pääs asutuse ruumidesse on välditud					
<i>Mängu-, õppe- ja spordivahendid</i>	97	Erivanuseliste laste mängu ajal on tagatud, et pisidetaile sisaldavad mänguvahendid ei satu väikelaste kätte					
	98	Mänguasjad on disaini, konstruktsiooni ja materjali poolest ohutud					
	99	Kasutusel on ainult terved mängu-, õppe- ja spordivahendid					
	100	Tagatud on mängu-, õppe- ja spordivahendite regulaarne kontroll, korrastamine ja puhastamine					
<i>Tervisekasvatatus</i>	101	Lasteasutuse tervisekasvatuse valdkondade hulka kuulub ka ohutus ja turvalisus					
	102	Lapsi õpetatakse erinevaid ohte tundma ja vältima					
	103	Lapsi õpetatakse potentsiaalsete ohuteguritega õigesti ümber käima ja ohtlikus olukorras käituma					
	104	Lastele õpetatakse kelgutamise, suusatamise ja uisutamise tehnikat ning nende tegevustega seotud ohtude vältimist					
	105	Õppekavasse kuulub liiklusõpetus					
	106	Õpetajad ja õpetajaabid teavad, kuidas liikuda koos lastega ohutult väljaspool lasteaeda (nad on läbinud laste rühmasaatja					

		koolituse)					
107		Lapsed kannavad pimedal ajal helkurit					
108		Väljaspool lasteasutuse maa-ala liikudes kannavad lapsed ning õpetajad ja õpetajaabid helkurveste					
109		Lapsed kannavad libisemiskindla tallaga ja kindlalt jalas püsivaid jalanõusid					
110		Personal kannab pimedal ajal helkurit					
111		Kuumadel suvepäevadel kannavad lapsed õues kergeid peakatteid					
112		Õpetajad teevad koostööd lapsevanemaga tagamaks lastel tervisliku ja ohutu riietuse (nt üleriietel ei ole pikki nõõre, aasasid, takerduvat salli)					

Lisa 2 Tallinna Lasteaia Pääsusilm turvalisuse tegevuskava

Juhendmaterjali „Vigastuste ennetamine ja turvalisuse edendamine koolieelses lasteasutuses“ lisa 2 alusel (Tervise Arengu Instituut, 2010, L.Varava)

* HK nr	Riskiallikas/probleem	Oht	Riskitase	Abinõu	Vastutaja/teostaja	Tähtaeg	Ressurss

Lisa 1 *HK – hindamiskriteerium.